

ling til spørgsmålet i forbindelse med forslaget om forsorgsdomme og betingede domme.

Efter at en nærmere undersøgelse af spørgsmålet derefter var foretaget, blev der ved lov nr. 120 af 17. maj 1956 som stk. 3 i straffelovens § 38 optaget en bestemmelse, hvorefter prøveløsladelse kan ske, når halvdelen af straffetiden, dog mindst 4 måneder, er udstået, og løsladelsen „efter de foreliggende oplysninger, herunder anstaltens udtalelse om fangen, må anses for begrundet i det enkelte tilfælde“.

Denne bestemmelse omfatter to principielt forskellige situationer. For så vidt angår *fængselsstraffe på mere end 9 måneder* betød bestemmelsen blot, at der åbnedes en vis adgang til løsladelse, førend to tredjedele af straffetiden er udstået; dette kan navnlig være hensigtsmæssigt med henblik på den pågældendes arbejdsmæssige placering. Med hensyn til *straffe, der er på mere end 4, men ikke over 9 måneder*, var bestemmelsen derimod en nydannelse af mere principiel karakter. Den betød, at der på dette område nu åbnedes en mulighed for — uden anvendelse af den betingede benådnings form — ved prøveløsladelse at supplere udståelsen af frihedsstraf med efterfølgende prøvetid og tilsyn samt anden efterforsorg.

I praksis er der imidlertid ikke efter § 38, stk. 3, sket prøveløsladelse med hensyn til straffe på 9 måneder og derunder i væsentligt videre omfang, end der tidligere skete betinget benådning. Denne meget begrænsede anvendelse af bestemmelsen skyldes dels den snævre fortolkning, man under hensyn til bestemmelsens forarbejder har ment at måtte anlægge, dels vanskeligheder i forbindelse med bestemmelsens praktiske anvendelse, især vanskelighederne ved at anvende denne undtagelsesbestemmelse på en sådan måde, at der ikke sker en tilsidesættelse af det hensyn til en ligelig behandling af de indsatte, som nødvendigvis må tages.

Det er utvivlsomt, at bestemmelsen ikke tilnærmelsesvis har kunnet imødekomme det behov for tilsyn og anden efterforsorg, som foreligger i praksis med hensyn til fanger, der udstår fængselsstraf på 9 måneder og derunder.

Det er derfor fundet påkrævet at tage spørgsmålet om tilvejebringelse af en bredere mulighed for prøveløsladelse inden for denne gruppe af straffe op til fornyet overvejelse.

Efter disse overvejelser mener man ikke at burde søge at løse det foreliggende problem gennem en udvidelse af reglen i § 38, stk. 3, om prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen af straffetiden

(tværtimod foreslås en begrænsning af denne regel, jfr. bemærkningerne nedenfor til stk. 2); der kan anføres principielle betragtninger imod en vidererækkende regel, der åbner mulighed for at afkorte den ved dom fastsatte frihedsstraf med halvdelen.

Derimod foreslås en udvidelse af den almindelige adgang til prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffen, jfr. § 38, stk. 1. Som nævnt ovenfor er det efter denne regel en forudsætning for prøveløsladelse, at den dømte har udstået 9 måneders fængsel. Det foreslås at ændre denne minimumsgrænse til 4 måneder.

Ændringen betyder, at fængselsinspektørerne fremtidig skal forelægge alle sager vedrørende personer, der har udstået to tredjedele og mindst 4 måneder af deres straf, for justitsministeren, som derefter afgør, om prøveløsladelse skal ske. Prøveløsladelse vil, som efter den gældende regel i § 38, stk. 1, jfr. stk. 2, forudsætte, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, at der er sikret ham passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at han erklærer at ville overholde de til løsladelsen knyttede vilkår.

Den foreslåede bestemmelse er i det væsentlige på linje med, hvad der gælder i Norge og Sverige. En ensartet nordisk lovgivning på dette punkt har ikke alene principiel værdi, men også en væsentlig praktisk betydning for det nordiske samarbejde med hensyn til fuldbyrdelse af frihedsstraf; det må navnlig give anledning til betænkeligheder, når de nuværende danske regler om prøveløsladelse kan medføre, at personer, der er dømt i andet nordisk land, men overføres til afsøning i Danmark, bliver undergivet en længerevarende frihedsberøvelse, end domslandets prøveløsladelsesregler ville have ført til.

Man er opmærksom på de principielle synspunkter vedrørende forholdet mellem domstolenes straffastsættelse og den administrative kompetence til prøveløsladelse, som blev fremført i forbindelse med gennemførelsen i 1956 af undtagelsesbestemmelsen i straffelovens § 38, stk. 3, om prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen af straffetiden. Disse synspunkter kan imidlertid ikke på tilsvarende måde gøres gældende over for den her foreslåede bestemmelse om en mere almindelig adgang til prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffetiden. Denne ændring er alene en videreførelse af princippet i straffelovens § 38, stk. 1, og vil i forbindelse med den i stk. 2 foreslåede begrænsning i adgangen til at løslade på prøve efter udståelse af den halve straffetid betyde, at reglerne om prøveløsladelse får en større fasthed.